

BESZÁMOLÓ A HÁBORÚS TUDOMÁNYOK MULTIDISZCIPLINÁRIS KUTATÓCSOPORT ELSŐ ÉVÉRŐL

A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hagyományosan széles választékot kínál a különböző tudományterületek iránt érdeklődő kutatóknak és a velük együtt dolgozó hallgatóknak magas színvonalú kutatócsoportokból és szakkollégiumokból. Mindazonáltal a tudományos élet folyamatosan újabb és újabb megközelítésekből vizsgálja a minket körülvevő világot, ezért ezekre a változásokra a lehetőségek szabta kereteken belül reagálni kell, hogy minél több ponton bekapcsolódhassunk a nemzetközi tudományos vérkeringésbe. Ebből a megfontolásból került sor 2020 végén a Háborús Tudományok Multidiszciplináris Kutatócsoport létrehozására is, amely céljával tűzte ki, hogy egy olyan tudományos fórumot hozzon létre, amely a különböző tudományágak képviselőit bevonva a kor kihívásainak megfelelően multidiszciplináris módon tanulmányozza a háborús konfliktusokat. A Kutatócsoportban ennek megfelelően már megalakulásakor helyet kapott történész, politológus, régész, pszichológus, neveléstudós, irodalmár és biológus is, ugyanakkor reményeink szerint ez a lista a jövőben még tovább fog bővülni, hogy a lehető legszélesebb megközelítésben tanulmányozhassa a fegyveres konfliktusokat.

A Kutatócsoport nem csupán tudományterületileg – vagyis horizontálisan – nyitott, hanem a tudományos pályán való előrehaladás szempontjából – tehát vertikálisan – is, mivel a soraiban az egyetemi oktató-kutatók mellett doktoranduszok és graduális hallgatók is helyet kaptak. Ez a tudományos utánpótlásnevelés szempontjából is fontos és hasznos együttműködést jelent, ugyanakkor az elmúlt időszak tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a dinamikus fiatalok friss gondolatai a tudományos munka során egyaránt komoly segítséget jelentenek.

A 2020 szeptemberben tartott alakuló ülést követően a Kutatócsoport november folyamán workshopot és kerekasztal-beszélgetést is tartott a különböző tudományágak közös gondolkodásba való bevonásának lehetőségeinek felmérése és kidolgozása érdekében. *A stratégia és a taktika kérdései a globális viszonyoktól a mikro(ba)szintig* címmel rendezett eseményen szinte az egész kutatócsoport bemutatkozhatott. Az online rendezvényen sikerült megalapoznunk azokat a kutatási irányokat, melyek most is jellemzik csoportunkat.

A nem múltó múlt. A 100 éve velünk élő trianoni trauma

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői:
Bene Krisztián, Vincze Orsolya,
Vörös Zoltán és Z. Varga Zoltán

Fotó: Magyar Olivér, Szenes Klub

Az ezeken a fórumokon elhangzottakra alapozva került sor 2021 márciusában *A katonai emlékezet alakulása Európában a 20. század első felében* című kerekasztal-beszélgetésre, amelyen neveléstudós, történész és geopolitikus résztvevők járták körbe a címben jelzett témát. Májusban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Puskás Tivadar Műszaki Szakkollégiumával közösen tartottuk meg *A BRICS országok geopolitikai kihívásai és geostratégiai ambíciói* című online konferenciát, amelyen összesen közel egytucat előadás hangzott el kutatók, doktoranduszok és hallgatók tol-

mácsolásában. Június folyamán *A háborúról másképp(p)en* címmel poszterversenyt hirdettünk a témakörhöz kapcsolódva releváns kutatásokat folytató doktoranduszok és hallgatók számára, amelyre végül 26 pályamunka érkezett be. Ezek közül 6 érdemelt ki helyezést, illetve különdíjat. A posztereket tartalmazó, azonos című online kiadvány szeptember folyamán jelent meg, ennek köszönhetően a pályamunkák a nagyközönség számára is elérhetővé váltak, a megmérettetésben résztvevő fiatal kutatók pedig egy-egy publikációval is gazdagodtak. A programok sorában meg kell említeni *A nem múltó múlt. A 100 éve velünk élő trianoni trauma* elnevezésű kerekasztal-beszélgetést is, amelyre a 14. Ördögkatlan fesztiválon nagyszámú érdeklődő jelenlétében került sor augusztus elején a Kutatócsoport pszichológus, politológus és irodalmár tagjainak közreműködésével. Ebbe a sorba illeszkedik *A háború ábrázolása a 19. századi realista irodalomban* című kerekasztal-beszélgetés is, valamint a *Konfliktusok tegnap és ma* elnevezésű országos tudományos konferencia összesen 27 előadással, amelyeket december elején tartottunk meg több tudományág képviselőinek részvételével.

Ördögkatlan Fesztivál, Nagyharsány
– Pécsi Bölcsész Udvar – Ősi Pincészet -
2021. augusztus 4.

Fotó: Magyar Olivér, Szenes Klub

A közelmúltban a szomszédunkban kirobbant háborús konfliktushoz kapcsolódva a *House of European Affairs and Diplomacy*-vel és a Magyar Hadtudományi Társaság Dél-dunántúli Tagozatával közösen rendeztük meg 2022 márciusában a *Future of Europe* rendezvénysorozat keretében az *Erőegyensúlyi átrendeződés az Európai Unión belül* című kerekasztal-beszélgetést, amely szélesebb kontextusban próbált választ találni számos, a megváltozott geopolitikai helyzetben felmerült kérdésre.

A kutatói pálya elején járó fiatalok teljesítménye kapcsán pedig büszkén számolunk be a Kutatócsoport hallgatói tagjainak sikereiről, mivel Palócz Márk a 2021. évi Országos Tudományos Diákköri Konferencia Humán Tudományi Szekciójában harmadik helyezést ért el, Bába Viktória pedig a Tanításmódszertani–Tudástechnológiai Szekcióban kapott különdíjat.

A közelmúltban elindult a Kutatócsoport honlapja is, ahova folyamatosan kerülnek fel az információk, így a háborús tanulmányok iránt érdeklődőknek érdemes ellátogatni ide.

Bene Krisztián

A Háborús Tudományok Multidiszciplináris Kutatócsoport vezetője

Dergez Ildikó

Doktori hallgató, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Oktatástörténet Doktori Program